

# SANOMAT Seurakunta

6/2022 [www.salonseurakunta.fi](http://www.salonseurakunta.fi) 26.11.2022

## Adventin ajan alkaessa

Seurakunta-  
vaalien  
tulokset s. 3

Joulun  
tunnelmaa  
ahkeroiden s. 6

Tervetuloa  
joulu-kirkkoon!  
s. 16

# Onnea ja kiitos!

Tätä kirjoitettaessa on juuri käyty seurakuntavaalit. Vaalissa valittiin Salon seurakunnan kirkkovaltuuston 33 jäsentä. Äänestysprosentti oli 13,3. Tätä voitaneen pitää kohtuullisena, vaikka demokratian näkökulmasta prosentti onkin tietysti pieni.

Ehdokkaat ovat kuitenkin olleet hyvin esillä, ja ehdokkaita on ollut moneen lähtöön. Onnittelut valituiksi tulleeille, ja suuret kiitokset kaikille mukana olleille. Vaali on ollut suuri ponnistus. Vaalien toimittaminen näin laajalla ja monimuotoisella alueella on verraten monimutkainen prosessi, ja se on vaatinut paljon työtä niin muutamilta virkahenkilöiltä kuin koko vaalilautakunnaltakin. Kiitos siitä!

Vaalit ovat aina jossakin määrin yllätykselliset. Demokratia on sellaista. Yllätyksenä ei ehkä voi pitää martinkoskelaisten ehdokkaiden hyvää vaalimenestystä. Liitoksen tapahtuessa halutaan huolehtia omasta edustuksesta päätöksenteossa. Näin kuuluukin olla. Seurakuntalaisia rauhoittaa tieto siitä, että oman kirkkoalueen edustajia on mukana yhteisistä asioista päätettäessä. Tervetuloa siis yhteiseen pöytään, uudet valtuustolaiset!

Tästä alkaa valtuustoryhmien suuri työ valita edustajat mm. kirkkoneuvostoon, puheenjohtajistoon ja johtokuntiin. Onneksi olemme onnistuneet edelleen yksinkertaistamaan päätöksentekoprosessia vähentämällä luottamuselinten määrää ja sitä kautta toivottavasti teke-

mään luottamustoimista entistä kiinnostavampia.

Vaalien aikaan korostuvat seurakunnan päätöksentekoon keskittyvät teemat. Helposti jää taka-alalle puhe seurakunnasta uskon, toivon ja rakkauden yhteisönä. Nyt vaalien jälkeen olemme kuitenkin käymässä jälleen uuteen kirkkovuoteen. Sunnuntai on ensimmäinen adventtisunnuntai. Käymme joulun odotukseen ja iloisen paaston aikaan. Vuoden pimeimpään aikaan ovat taas syttymässä jouluvalot ja kodeissa kynttilät, merkiksi lähestyvistä Jeesuksen syntymäjuhlista. On aika hiljentymisen, toivon ja hyvän tahdon.

Betlehemin paimenten kedon yltä kuuluu taas enkelten kuoro: ”Jumalan on kunnia

korkeuksissa, maan päällä rauha ihmisillä, joita hän rakastaa.”

*Rauhallista adventin aikaa ja siunattua joulua!*

**Timo Hukka,**  
kirkkoherra



# Nyt syttyy valot tuhannet...

TIMO VIITANEN

Mikä olisi jouluisempaa kuin kynttilän häilähtelevä liekki? Piparkakut? Tai joulutorut? Ehkä muutama muukin asia. Mutta kynttilät kuuluvat jouluun. Kuuluvat ne kyllä muuallekin. Ne kuuluvat juhlaan. Ne kuuluvat hiljaisiin, rauhallisiin, hyviin hetkiin: sinisiin hetkiin, laskeutuvan, kevyen hämärän hetkiin. Juhlaa toki nekin.

Kynttilän ensisijainen tehtävä on aikanaan ollut valaiseminen. Aikana, jona muita, varsinkin kirkkaampia, valonlähteitä ei ollut, kynttilä on ollut paras ja hienoin päänvalon korvike. Se on valaissut ihmisten koteja ja työpaikkoja, miksi ei siis myös Herran huonetta? Kirkossa on pitänyt nähdä lukea. Siksi valo on ollut välttämätöntä. Mutta myös itse kirkkorakennuksen kauneudesta nauttiminen, varsinkin Pohjolassa, on suuren osan vuotta edellyttänyt kynttilänvaloa.

Kynttilät ovat olleet myös tapa osoittaa kunnioitusta. Mitä suurempi ja tärkeämpi vieras, sitä parempi valaistus ja suurempi loisto piti olla. Siksi myös Jumalaa ja hänen pyhiään on kirkkoissa kunnioitettu runsain kynttilöin. Protestantteja tämä tapa arvelutti: monessa Euroopan maassa reformaatio rajoitti ankarasti kirkossa käytettyjen kynttilöiden määrän ”vain sii-

hen, mikä valaistuksen vuoksi välttämättä tarvitaan”. Luterilaisissa maissa tätä merkillistä kynttiläongelmaa ei tunnettu – toisaalta ei köyhässä Suomessa liene tässäkin asiassa ollut varaa ylellisyyteen, hyvä jos välttämättömään...

Kirkoissa käytetyt kynttilät oli tapana siunata kynttiläpäivänä eli kynttelinmessuna (2.2.), siis sinä päivänä, jona Neitsyt Maria toi pienen lapsensa, maailman Valon, ensimmäistä kertaa Jerusalemin temppeliin. Joissain Euroopan maissa näin siunattuja kynttilöitä tiettävästi käytettiin myös kesemmällä suojana ukkosentuhoja vastaan.

Mikä kynttilässä on niin kiinnostavaa? Liekki; elävä tuli. Häilyvä, aineettoman oloinen ”jokin”, josta ei tiedä, mikä se on. Henkiolentoko? Psalmin mukaan Jumala ”tekee palvelijoihseen tulen liekit”. Ja jokainen, joka Eino Leinon tavoin on ”tuijottanut tulehen kauvan”, tietää, että varsinkin iltahämärissä liekit ovat omiaan viemään katsojansa kauas touhukkaasta arjesta, katsomaan sielun silmin sitä, mitä tavallisesti ei näe. Ne asiat voivat olla myös niitä, joita välttelemme: niidenkin näkeminen voi kuitenkin olla parantava kokemus.

Katsoisitko kynttilää uusin silmin? Voisiko se olla sinulle Jumalan sanansaattaja?

UNSPLASH



# Seurakuntavaalien tulos

Salossa seurakuntavaalien äänestysprosentti oli 13,3. Valtakunnallinen äänestysprosentti oli 12,7. Äänioikeutettuja oli Salon ja Martinkosken seurakunnassa yhteensä 34452.

Äänioikeuttaan käytti 4 580 seurakuntalaista. 16–17-vuotiaista äänesti 8,8 %.

Salon kirkkovaltuustoon valittiin 33 jäsentä. Kaikki Martinkosken seurakunnan

alueelta olevat ehdokkaat tulivat valituksi.

Yli sata ääntä saivat Martti Mäkitalo 182, Riitta Helenius 169, Pirjo Harstinen 166, Annikka Viitaniemi 154, Marika Hie-

tanen 150, Kari Niinistö 145, Iiris Määttänen 136, Essi Pietilä 136, Simo Vesa 124, Hannu Pölönen 116, Päivi Vigg 114, Pekka Mäenpää 107 ja Olli-Pekka Aalto 104.

## SEURAAVALLE NELIVUOTISKAUDELLE VALITUT



**Olli-Pekka Aalto**  
Keskiryhmän ehdokaslista



**Pasi Björk**  
Toivon ehdokaslista



**Maija Butters**  
Keskiryhmän ehdokaslista



**Pirjo Harstinen**  
Toivon ehdokaslista



**Riitta Helenius**  
Avoin seurakunta  
ehdokaslista



**Marika Hietanen**  
Avoin seurakunta  
ehdokaslista



**Marjatta Hyttinen**  
Toivon ehdokaslista



**Anne Järvinen**  
Toivon ehdokaslista



**Karoliina Kankaanpää**  
Avoin seurakunta  
ehdokaslista



**Marjo Kunnia**  
Toivon ehdokaslista



**Juha Laurila**  
Toivon ehdokaslista



**Tarja Lehtovirta**  
Keskiryhmän ehdokaslista



**Ari-Pekka Luoma**  
Avoin seurakunta  
ehdokaslista



**Jouko Marjalaakso**  
Toivon ehdokaslista



**Kalle Mikkola**  
Keskiryhmän ehdokaslista



**Marja-Liisa Mikola**  
Keskiryhmän ehdokaslista



**Pekka Mäenpää**  
Avoin seurakunta  
ehdokaslista



**Martti Mäkitalo**  
Keskiryhmän ehdokaslista



**Marjaana Mänkari**  
Keskiryhmän ehdokaslista



**Iiris Määttänen**  
Keskiryhmän ehdokaslista



**Kari Niinistö**  
Toivon ehdokaslista



**Eija Panttila**  
Avoin seurakunta  
ehdokaslista



**Satu Partimaa**  
Sosiaalidemokraattinen  
ehdokaslista



**Essi Pietilä**  
Keskiryhmän ehdokaslista



**Hannu Pölönen**  
Avoin seurakunta  
ehdokaslista



**Johanna Riski**  
Keskiryhmän ehdokaslista



**Marja-Leena Ruostesaari**  
Toivon ehdokaslista



**Timo Tammi**  
Sosiaalidemokraattinen  
ehdokaslista



**Jaana Uusitalo**  
Keskiryhmän ehdokaslista



**Simo Vesa**  
Sosiaalidemokraattinen  
ehdokaslista



**Päivi Vigg**  
Toivon ehdokaslista



**Antti Vierjoki**  
Keskiryhmän ehdokaslista



**Annikka Viitaniemi**  
Toivon ehdokaslista

niiaus  
pokkaus  
kumarrus

Kiitos, kun äänestit.

#SEURAKUNTAVALIT

# Diakoniatyö lähelläsi - mukana muutoksessa



"Vapaaehtoisena toimiessani saan itsen mukavaa tekemistä. On kiva viettää yhteistä aikaa toisen kanssa ja lähteä vaikka tilaisuuksiin, joihin ei yksin tulisi osallistuttua. Yhdessä koetuista hetkistä on iloa sekä vapaaehtoiselle, että asiakkaalle." **Nainen 63 v**

"Minulla on ystäviä. Jos olisin terveempi, voisimme käydä toistemme luona. Nyt ystävyys rajoittuu puheluihin." **Nainen 92 v**

"Ei ole ketään, kenen kanssa jutella. Vain omat ongelmat pyörivät mielessä." **Nainen 78 v**

"Olen vältellyt osallistumasta torille, markkinoille, festareille, koska yksinäisyyden tunne siellä on rasittavaa. Luonto ja metsässä kävely, kuulokkeilla musiikin kuuntelu tai moottoripyöräily lieventävät yksinäisyyden tunnetta." **Mies 63 v**

"Tuntuu hyvältä olla odotettu vieras yksinäiseen kotiin. On tärkeää saada olla mukana merkityksellisessä toiminnassa ja tuoda iloa toisille. Ja joskus tulevaisuudessa voin itsekin tarvita vapaaehtoisen apua ja seuraa." **Nainen 71 v**

"Olen työpaikkakiusattuna vetäytynyt ihmisuhteista, koska tunnen olevani huonompi kuin muut, enkä halua vaivata asiollani muita ihmisiä. Harrastukset ja vapaaehtoistyö ovat antaneet tarpeellisuuden tunnetta. Positiivinen palaute on antanut sisältöä elämäni." **Nainen 73 v**

## Yksinäisyyden kokemus

MAIJA-LIISA RISTOLA-NISKALA,  
VIRVA HAIKONEN, SANNA SARAMO

**L**apsuuden varhaisten ihmissuhteiden vaikutuksesta ihminen voi jäädä sisäisen yksinäisyyden kokemuksen kantajaksi. Symbioot-

tisessa kehitysvaiheessa äitiin jotakin on jäänyt kesken, ja tällöin ihmisen vaikeaa ottaa vastaan toisilta tai ilmaista itse tarvitsevansa jotain. On ikään kuin maksettava kaikki saamansa takaisin, myös rakkauden ja kiitollisuuden velka. Lapsen normaali kehitys kulkee riippu-

vuudesta äitiin vähitellen kohti itsenäistymistä.

Yksinäisyys on jossain määrin aina osa ihmisyttä. Yksinäisyys on eri asia kuin yksin eläminen, ihminen voi elää yksin olematta yksinäinen. Yksinäisyys ja yhteys toisiin ihmisiin, kuuluminen johonkin, mikä on itseä enemmän, on osa ihmisenä olemisen kokonaisuutta. Yksinäisyyden kokeminen voi olla tuskallista, kokemus voi olla ollut hetkittäin, toisilla kroonistuneena koko elämän ajan.

Ihminen voi kokea yksinäisyyttä lapsuudessaan, koulussa, omissa perheissä tai työelämässä. Eläkkeelle jääminen, puolison tai ystävän kuolema, asuinpaikan vaihtaminen, koulu- tai työpaikkakiusaaminen voivat johtaa yksinäisyyteen.

### Kotikäyntivanhusten yksinäisyys

Yksinäisyys näkyy riipaisevasti diakonian kotikäyntityössä kaikenikäisillä. Erityisesti ikääntyneet toivoivat, että vanhuus olisi tyyntä ja turvallista aikaa. Mutta vanhuus on käytännössä myös luopumista, sairastumista ja yksinäisyyttä. Läkät kertovat melko avoimesti kokemastaan yksinäisyydestä tutulle diakoniatyöntekijälle.

Yksinäisyyteen johtavat syyt ovat moninaiset, mm. korkea ikä, puolison tai ystävien menetykset, toiminta- ja liikkumiskyvyn heikkeneminen sekä lasten vähäinen yhteydenpito. Yksinäisyys vaikuttaa van-

husten koko olemukseen; itsensä voi tuntea arvottomaksi ja poikkeavaksi.

Kotikäyntien tavoitteena on torjua ja lievittää yksinäisyyttä. Vanhuksille kerrotaan myös diakonian muista toiminnoista, kuten pienryhmistä ja lähimmäispalvelun vapaaehtoistyöstä. Yksinäisen suurin kaipuu kohdistuu toiseen ihmiseen, joka kuuntelee, on läsnä, tarjoaa tukeaan ja hyväksyy hänet omana itsenään. Yksikin myönteinen ihmissuhde voi katkaista yksinäisyyden kierteen ja vahvistaa vanhuksen omanarvontuntoa.

### Vapaaehtoistyö yksinäisyyden lievittäjänä

Seurakunnan vapaaehtoistoiminta tarjoaa mahdollisuuksia yksinäisyyden lievittämiseen. Vapaaehtoisten ohjaamat ryhmät tuovat mahdollisuuden toisten ihmisten kohtaamiseen viikoittain, ja lähimmäispalvelun vapaaehtoisten käynnit yksinäisten luona ilahduttavat ja tuovat helpotusta yksinäisyyteen.

Vapaaehtoiset ovat seurakunnan diakoniatyölle tärkeä voimavara. He vierailevat yksinäisten seurakuntalaisten luona kuuntelijoina, juttuseurana ja ulkoiluystävinä. Vapaaehtoiset ovat merkittävässä roolissa osana diakonian kotikäyntityötä ja koaavaa toimintaa ryhmien ohjaajina. Vapaaehtoiset moninkertaistavat yksinäisten kohtaamisen määrän toimiessaan työntekijöiden rinnalla lievittämässä yksinäisyyden kokemusta.

## Yksinäisten joulujuhla

Jouluaattona 24.12. vietetään yksinäisten joulujuhlaa Halikon seurakuntatalossa, Vaskiontie 31. Tilaisuus alkaa joulurauhan julistuksen seuraamisella klo 12. Sitä ennen on glögitarjoilu klo 11.30 alkaen. Joulujuhlan ohjelmassa

joululounas, yhteislaulua, jouluevanke-liumi ja hartaus. Ruokailun takia ilmoit-tautumiset ja erityisruokavaliot viimeistään 16.12. seurakunnan nettisivujen kautta tai seurakuntatoimistoon ma-to klo 9–13 p. 02 774 5206.





# Tervetuloa kirkkoon!

- Jumalanpalveluksen voi kuunnella sunnuntaisin klo 10 Järviradiosta taajuudella 102,9 MHz. Radiointi tulee joko Halikon tai Uskelan kirkosta. Jumalanpalveluksen voi kuunnella myös nettiradiosta, joka löytyy seurakunnan verkkosivujen etusivulta. Seurakunnan YouTube-kanavalle tulee välillä myös katsottavaksi jumalanpalveluksia.
- Itsenäisyyspäivän seppelenlaskut sankarihautoilla jumalanpalvelusten yhteydessä. Juhlallisuuksista tarkempaa tietoa viikkoilmoituksissa ja verkkosivuilla.
- Joulunajan jumalanpalvelukset s. 16.

## HALIKON KIRKOSSA

- 27.11. Messu klo 10.
- 4.12. Messu klo 10. Kirkkokahvit Rysässä.
- 6.12. Sanajumalanpalvelus klo 10.
- 11.12. Iltaehtoillinen klo 18.
- 18.12. Messu klo 10.
- 8.1. Messu klo 10. Kirkkokahvit Rysässä.
- 15.1. Iltamessu klo 18.
- 22.1. Messu klo 10.

## KIIKALAN KIRKOSSA

- 27.11. Messu klo 10.
- 6.12. Sanajumalanpalvelus klo 13.
- 8.1. Messu klo 10.
- 22.1. Messu klo 10.

## KISKON KIRKOSSA

- 27.11. Hoosiannakirkko klo 12. Glögi- ja piparitarjoilu.
- 6.12. Jumalanpalvelus klo 10.
- 29.1. Messu klo 10.

## KUUSJOEN KIRKOSSA

- 27.11. Hoosiannakirkko klo 10. Glögitarjoilu.
- 6.12. Jumalanpalvelus klo 10.
- 11.12. Messu klo 10.
- 8.1. Messu klo 10.
- 22.1. Kitarakirkko klo 10.

## MUURLAN KIRKOSSA

- 6.12. Jumalanpalvelus klo 10.
- 8.1. Messu klo 12.

## PERNIÖN KIRKOSSA

- 27.11. Messu klo 10.
- 4.12. Messu klo 10.
- 6.12. Jumalanpalvelus klo 10.
- 21.12. Kehitysvammaisten joulukirkko klo 13.
- 8.1. Messu klo 10.
- 22.1. Messu klo 10.
- 29.1. Messu klo 10.

## PERTTELIN KIRKOSSA

- 6.12. Partiolaisten itsenäisyyspäivän kirkko klo 14.
- 18.12. Kauneimmat joululaulut -messu klo 10.
- 15.1. Messu klo 10.
- 29.1. Messu klo 10.

## SALON KIRKOSSA

- 27.11. Messu klo 10.
- 4.12. Messu klo 17.
- 16.12. Nuorten messu klo 18.
- 18.12. Messu klo 17.
- 8.1. Vauvakirkko klo 17.
- 15.1. Messu klo 17.

- 20.1. Nuorten messu klo 18.
- 22.1. Messu klo 17.
- 29.1. Messu klo 17.
- Avoimet ovet tiistaisin klo 12–13.30.
- Päiväehtoillinen parittomilla viikoilla torstaisin klo 13 (vuoden alussa parillisilla viikoilla).

## SUOMUSJÄRVEN KIRKOSSA

- 6.12. Sanajumalanpalvelus klo 10.

## SUOMUSJÄRVEN SEURAKUNTAKESKUKSESSA

- 4.12. Messu klo 10.
- 15.1. Messu klo 10.

## SÄRKISALON KIRKOSSA

- 27.11. Hoosiannakirkko klo 10.
- 6.12. Jumalanpalvelus klo 10.
- 11.12. Messu klo 13.
- 15.1. Iltakirkko klo 18.
- 22.1. Messu klo 13.

## USKELAN KIRKOSSA

- 6.12. Sanajumalanpalvelus klo 10.
- 11.12. Kauneimmat joululaulut -messu klo 10.
- 14.12. Selkokielineen Kauneimmat joululaulut -hartaus klo 13.
- 15.1. Messu klo 10, Lionsien kirkkopyhä.
- 29.1. Messu klo 10.

## VASKION KIRKOSSA

- 22.1. Messu klo 13.

## MUUALLA

- Metsäkirkko Perttelissä la 10.12. klo 16 Tolpan metsässä, lemmenpolun varrella.



## VAUVAKIRKKOON KÖRÖTTELEMÄÄN!

Tervetuloa vauvat perheineen ikimäen kirkkohetkeen su 8.1. klo 17 Salon kirkkoon! Mukaan mahtuvat myös isosisarukset, isovanhemmat, kummit ja muut läheiset. Kirkossa körötellään, laulellaan ja lorutellaan, oman helistiminen voi ottaa mukaan. Vuoden aikana kastetut saavat kastepuusta oman kastelintunsa kotiin muistoksi.

## KUUSJOEN KIRKKO 200 V

Kuusjoen kirkon 200-vuotisjuhlavuotta vietetään 2023, ja sen kunniaksi on suunnitelmassa järjestää erityisiä juhlavuoteen liittyviä tapahtumia kirkossa. Kevään suunnitelmassa on mm. Elämäni virret -ilta, Tuomasmessu, pääsiäisen valomessu, vappurieha ja Piispanmessu. Syksylle on suunnitella lasten viikko sekä kastemeko- ja taidenäyttely. Juhlavuoden ensimmäinen tapahtuma on 5.2.2023. Kuusjoen kirkkoon on tulossa uudet kirkkotekstiilit, jotka suunnittelee Silja van der Meer.

MARJA ROIKO



**Kuusjoen kirkon uudet kirkkotekstiilit suunnittelee Silja van der Meer. Tekstiilit ovat nähtävillä ensimmäisen kerran helluntain juhlamessussa.**

Autot jätettävä Lemmenpolun alkupään Kuusjoentien puolelle, tulet johdattavat perille. Järj. Perttelin pohjoinen pienviljelijäyhdistys.

- Metsäkirkko Kuusjoen metsästysmajalla la 17.12. klo 16. Oma lyhty mukaan! Järj. Kuusjoen metsästysseura ja Maa- ja kotitalousnaiset.
- Pyhäpäivän hartaus Toijan Valopilkussa su 15.1. klo 12. Kirkkokahvit.
- Karjalaisen kansan messu Kosken TI kirkossa su 22.1. klo 18.



Vapaaehtoistöissä viihtyvä Hannele Tuomainen oli "Marttojen vuorossa" keittämässä kahvia Kaffemukissa Salo-USkelan seurakuntatalossa. Moni harrastus vie hänet ihmisten joukkoon. – "Suurella sydämellä" on ollut aiemmin vapaaehtoistyön kampanjatunnus.

# Mukavaa maustetta elämään

RIITTA KOIVISTO

**H**annele Tuomaisen tuntee näöltä moni, joka käy Perniössä seurakunnan Yhteisessä pöydässä -tapahtumissa tai kesäkeskiyökojen saunailloissa tai markkinoitten tai myyjäisten kahvituksissa. Hän on vapaaehtoisena keittiössä, kattamassa, kassatoissa... vähän kaikkialla, mutta mieluummin taustalla kuin esillä.

Esimerkiksi Yhteisessä pöydässä -lounaat ovat kohtalainen ponnistus. Ruokaa laitetaan kymmenille ihmisille, ja ihan täysiä työpäiviä tulee niin emännälle kuin vapaaehtoisillekin.

## Miksi lähteä mukaan?

Kuin töihin tulisi?

Hannele kehuu vapaaehtoistyöpäiviään vilpittömästi:

- Kuin olisi oikeasti töihin mennyt! Ja selittää mukaan menoaan:
- Kun on ollut työelämästä pois, niin kaipasi työyhteisöä.
- Seurakunta on ollut tavallaan työyhteisö. Vaikka on vain vapaaehtoisena siinä, silloin tällöin, eikä se ole jokaviikkoistakaan.

Lounaan laitto seurakuntatalolla alkaa yhteisellä aamukahvihetkellä – sen verran kuin siinä nyt ehtii kahvitella.

- Mutta monta kertaa on ollut ihan hyviä keskusteluja.
- Minusta on hauskaa olla siellä ihmisten parissa ja tehdä jotain järkevää.

## Sopivasti tekemistä ja vapautta

Seurakuntatalojen keittiöissä on ammattilaisten laitteet, näin Perniössäkin, ja ruoanlaitosta on vastuussa emäntä, usein Emma.

– Ensimmäisen kerran, mitä ruokaa tehdään ja onko vaikka joitain erityisryhmiä tulossa, Hannele kertoo päivän aloituksesta.

Siitä tietää jo, millaisia tarjoiluastioita laitetaan, miten katetaan ja mistä aineista lähteä salaatteja valmistelemaan.

– Aina sanon ruoasta ihmisille, että kyllä tämä Emmän tuotoksia on, että minä vaan avustan.

– Ja tiskaamista on koko ajan, aivan käsittämätön määrä tiskaamista.

Myyjäisleipomisissa on sama työnjako. Emäntä vastaa leipomuksista.

– En varsinaisesti leivo mitään, mutta

paistan vaikka munkkeja, Hannele sanoo esimerkkinä ja miettii hetken:

– Teen kaikkea, missä ei voi pahasti mokata.

Ei muuten tarvitse olla mikään enustaja, kun voi olla varma siitä, että kutsuja joulunajan tapahtumien järjestelyihin on vielä tulossa. Perinteinen seurakuntaväen joulu katetaan ja myyjäisruuat laitetaan tänäkin vuonna.

Mutta työmäärää voi myös itse rajata.

– Tällä hetkellä riittää tämä työ – tai kyllä nyt enemmänkin jaksaisi, mutta mielestäni tässä on ihan tarpeeksi, kun on muitakin harrastuksia. Joka päivä pitää jotenkin liikkua, ja kesällä piha vie aikaa, ja luen hirveän paljon.

## Joulun vilskettä

Vaikka Hannelen lapsuudenkodissa opetettiin, että joutenolo on pahasta, hänen varhaisimmassa joulumuistossaan jokainen perheenjäsen sai lahjaksi kirjan. Sen jälkeen, kun oli syöty, oli täysi hiljaisuus.

– Aina väillä vähän syötiin jotakin ja sitten taas kaikilla kirja eteen!

Omassa perheessä perinteet ovat siitä muuttuneet:

– Haluaisin, että joulu on semmoinen kuin täällä on aina ollut, että täällä on lapset ja lapsenlapset ja saa olla aika paljon hässäkkää.

– Enää en käy kaikkia kaappeja läpi ennen joulua. Enkä leivo itseäni väsyksiin.

Ja ruokapöydässä on jonkin verran perinteitä, mutta tärkeämpää on se, minkä tietää varmasti maistuvan.

Jouluihmisenä Hannele koristaa kotinsa "ihan överiksi" ja laittaa esille kaiken, mitä on vuosien aikana kertynyt.

– Kaikki mahdolliset kynttilät ja lasten tekemät koristeet ja kaikki. – Joululaloja en laita ennen kuin adventista.

## Musiikki valmistaa juhlaan

Joulu voi olla täynnä hälinää, ja tänä vuonna se on vielä aika lyhyt. Mutta joulua edeltävä aika on myös tärkeä.

– Jouluun valmistautuessa, silloin kun olen tässä yksin, joulumusiikki on ihan ehdoton, ja Hoosianna. Kuuntelen musiikkia paljon ja käyn kaikissa joulukonserteissa mitä on.

– Nämä yhteislaulut, Kauneimmat joululaulut, oikeastaan aloittavat joulun. Niistä tulee se joulun tunnelma.

## MYYJÄISTUOTTEITA ENNAKKOTILAUKSESTA

Joululaatikoita ja leivonnaisia voi tilata tänäkin vuonna ennakkoon. Tilauksen voi tehdä Henna Seppälälle soittamalla puh. 044 774 5214 tai sähköpostilla henna.seppala@evl.fi (kun tilauksesi on huomioitu, saat kuittausviestin).

Tilaukseen tulee laittaa tilaajan nimi, puhelinnumero, sähköpostiosoite ja noutopaikka.

### Tilausten nouto ja tilaaminen:

- Perniön seurakuntatalosta pe 9.12. klo 14–17. Tilaukset on tehtävä viimeistään 5.12.

- Salo-Uskelan seurakuntatalon keskisalista pe 16.12. klo 14–17. Tilaukset on tehtävä viimeistään 9.12.

Tilaus maksetaan noudettaessa käteisellä, pankkikortilla tai MobilePaylla. Tilaus on

sitova. Noudettuasi tilauksesi tarkista, että olet saanut oikeat tuotteet. Tarvittaessa ota heti yhteyttä Hennaan p. 044 774 5214.

Tuotto tilitetään lyhentämättömänä Salon seurakunnan nimikkolähettien ja -kohteiden työhön Suomen Lähetysseuran kautta.

Tuotteita noudettaessa on mahdollisuus ostaa ilman ennakkotilaamista puutuotteita, räsymattoja, kynttilöitä, joulukortteja ja Kirkon Ulkomaanavun Toisenlaisia Lahjoja.

### Vapaaehtoisia kaivataan avuksi!

Leivonnaisia ja laatikoita tehdään Perniön seurakuntatalossa ja Naarilan leirikeskuksessa myyjäisviikolla. Emännän avuksi tarvitaan käsipareja tuotteiden valmistamiseen ja pakkaamiseen. Tervetuloa tekemään yhdessä! Lisätietoja ja ilmoittautuminen talkoolaiseksi puh. 044 774 5214/Henna.

## Ennakkoon tilattavat tuotteet:

Kaikki tuotteet ovat laktoosittomia.

G=gluteiton.

Laatikat: pieni 0,4 l/4 €

ja iso 0,8 l/7 €

### • Joululaatikat:

- imelletty perunalaatikko 0,8 l

- lanttulaatikko (G) 0,8 l ja 0,4 l

- porkkanalaatikko (G) 0,8 l

ja 0,4 l

- maksalaatikko rusinoilla (G) 0,8 l

ja 0,4 l

- maksalaatikko ilman rusinoita (G)

0,8 l ja 0,4 l

### • Kuivakakut:

- hedelmäkakku (n. 600 g) 12 €

- suklaakarpalokakku (n. 600 g) 12 €

- taatelikakku (n. 600 g) 10 €

- kakku-mix 12 €

(Vironperän omenakakku n. 400 g ja suklaakarpalokakku n. 400 g)

• **Mustikkapiirakka** (pyöreä) 8 €

• **Toscapalakakku** (n. 400 g) 10 €

• **Kaalipiirakka** (n. 400 g) 10 €

• **Lihapiirakka** (n. 500 g) 12 €

• **Saaristolaisleipä**, kokonainen 8 €

• **Saaristolaisleipä**, puolikas 4 €

• **Piimälimppu** 5 €

• **Bostonpulla** (n. 800 g) (täyte omenahillo+kaneli) 12 €

• **Bostonpulla** (n. 800 g) (täyte luumuhillo) 12 €

• **Pullapitko** (25 cm) 6 €

• **Rovastin parempi sinappi** (150 g) 6 €



KATJA NURMIO

## ADVENTTIKAHVITTELU JA MYYJÄISIÄ

### ADVENTTIKAHVILA JA -MYYJÄISET

Kiikalan seurakuntatalossa su 27.11. klo 11–12. Mukana kiikalalaisia yhdistyksiä. Myytävää lähetystyön hyväksi vastaanotetaan ennen joulunpalvelusta seurakuntatalossa. Tuotto Kiikalan nimikkolähetin Sari-Johanna Kuittilon työlle Suomen Lähetysseuran kautta.

### JOULULAULUTUOKIO JA MYYJÄISET

Kaukurin rukoushuoneella ke 30.11. klo 18.

### ADVENTTIKAHVILA JA -MYYJÄISET

Halikon seurakuntatalossa su 4.12. Kauneimpien joululaulujen jälkeen klo 19–20.30. Myytävää ja arpavoittoja lähetystyön hyväksi otetaan vastaan seurakuntatalossa klo 14–18. Tuotto nimikkolähetti Sari-Johanna Kuittilon työlle Israelissa

ja Palestiinalaisalueella Suomen Lähetysseuran kautta.

### KÄSITYÖPIIRIN TUOTTEITA MYYTÄVÄNÄ

Diakoniatalossa to 8.12. klo 13–15, os. Kirkkokatu 5. Käteismaksu.

### MYYJÄISET

Vaskion seurakuntakodissa su 11.12. klo 16. Tarjolla myös joulupuuroa ja kahvit. Tuotto lähetystyön hyväksi. Myytävää ja arpavoittoja otetaan vastaan ennen klo 15 alkavia Kauneimpia joululauluja.

### JOULUMYYJÄISET

Suomusjärven seurakuntakeskuksessa la 17.12. klo 10–14. Mukana yhdistyksiä ja yksityisiä myyjiä. Myyntipaikka 10 € Salon seurakunnan diakoniatyölle. Paikkavaraukset p. 040 869 7284/Erja Mäki.

## Seimiasetelmia Plazassa

Kauppakeskus Plazassa on nähtävillä erilaisia seimiasetelmia 9.12.–8.1. välisenä aikana (paikka vielä avoin). Seiminäyttelystä voit ostaa myös Kirkon Ulkomaanavun Toisenlaisia lahjoja ja ottaa mukaasi Kauneimpien joululaulujen vihkosen.



# KAUNEIMMAT JOULULAULUT

Suomen Lähetysseuran Kauneimmat joululaulut kaikuvat maailman lasten puolesta jo 50. kertaa. Tilaisuuksissa kerätään kolehti Suomen Lähetysseuran työlle äärimmäisessä köyhyydessä elävien lasten hyväksi.

Tarkemmat tiedot tilaisuuksista  
[www.salonseurakunta.fi](http://www.salonseurakunta.fi).

## LAUANTAI 26.11.

- Teijon kirkossa klo 16

## SUNNUNTAI 4.12.

- Halikon kirkossa klo 18
- Yliskylän kirkossa klo 18

## KESKIVIikko 7.12.

- Mhlakankareen seurakuntakodissa klo 18

## LAUANTAI 10.12.

- Angelniemen kirkossa klo 18

## SUNNUNTAI 11.12.

- Salon kirkossa klo 14
- Vaskion kirkossa klo 15
- Salon kirkossa klo 16
- Perttelin kirkossa klo 17
- Kiikalan kirkossa klo 18
- Kiskon kirkossa klo 18
- Salon kirkossa klo 18

## TISDAG 13.12.

- De vackraste Julsångerna i Finby kyrka kl. 18

## KESKIVIikko 14.12.

- Märynummen paloasemalla klo 18

## TORSTAI 15.12.

- Ylikulman rukoushuoneessa klo 18

## LAUANTAI 17.12.

- Ravintola Musinassa klo 18
- Ravintola Terhossa klo 20

## SUNNUNTAI 18.12.

- Uskelan kirkossa klo 15, nähtävillä seurakunnan YouTube-kanavalla
- Kuusjoen kirkossa klo 17
- Muurlan kirkossa klo 18
- Perniön kirkossa klo 18
- Uskelan kirkossa klo 18, nuorten ja partiolaisten joululaulut.
- Suomusjärven kirkossa klo 18
- Särkisalon kirkossa klo 18

## TORSTAI 22.12.

- Alikulman rukoushuoneella klo 18

## KAUNEIMMAT JOULULAULUT -MESSU

- Su 11.12. klo 10 Uskelan kirkossa. Messu nähtävillä seurakunnan YouTube-kanavalla.
- Su 18.12. klo 10 Perttelin kirkossa
- Ma 26.12. klo 18 Teijon kirkossa

## SELKOKIELINEN KAUNEIMMAT JOULULAULUT -HARTAU

Ke 14.12. klo 13 Uskelan kirkossa.

## LASTEN JOULULAULUT

- To 8.12. klo 17 Perttelin kirkossa
- Su 11.12. klo 16 Kiskon kirkossa
- Ke 14.12. klo 18 Salon kirkossa
- To 15.12. klo 18 Kuusjoen kirkossa
- La 17.12. klo 17 Särkisalon kirkossa
- Su 18.12. klo 16 Muurlan kirkossa

## JOULUKONSERTIT

### J.S. BACH – JOULUORATORIO

Su 27.11. klo 18 Uskelan kirkko  
(Kantaatit 1–3)

Su 8.1. klo 18 Uskelan kirkko  
(Kantaatit 4–6)

Oratorion esittävät Vox Saloensis -kuoro ja Salo Chamber -kamariorkesteri joht. Timo Lehtovaara. Solisteina adventin konsertissa sopraano Saara Rauvala, altto Hanna-Leena Suominen, tenori Eero Lasorla ja basso Jussi Vanttinen. Tammi-kuussa solisteina sopraano Maria Sirén, altto Hanna-Leena Suominen, tenori Eero Lasorla ja basso Samuli Takkula. Vapaa pääsy, ohjelma tekstinkäännöksineen 20.

### TURUN NMKY:N MIESKUORO NASKALIT

Ti 29.11. klo 19.30 Halikon kirkko  
Tuli kirkkoon miehet ja joulu -konsertissa joulun ikivihreitä ja moderneja klassikoita sekä kuorolaisten omia sovituksia. Taiteellisenä johtajana Niklas Taanila. Vapaa pääsy, ohjelma 15 €.

### ANTTI RAILIO – JOULUKSI KOTIIN

To 1.12. klo 19 Halikon kirkko  
Rakastetuimpia joululauluja. Liput: Ennakoon 29,90 € Lippu.fi ja ovelta 35 €.

### KAIHON KARAVAANIN JOULU

La 3.12. klo 19 Uskelan kirkko  
Solisteina Jesse Kaikuranta ja Janna. Liput 39 € Ticketmaster.

### JOULUKONSERTTI

Su 4.12. klo 18 Kuusjoen kirkko  
Su 11.12. klo 18 Särkisalon kirkko  
Su 18.12. klo 18 Kiikalan kirkko  
Jaana Viitamäki, Kai Niemelä ja Kimmo Lindegren, laulu. Säestäjänä Eetu Sädeharju.

PIXABAY

### JOULUKONSERTTI

To 8.12. klo 19 Halikon kirkko  
Viulisti Linda Lampenius ja sellisti Perttu Kivilaakso esittävät rakkaimpia lauluja. Liput 35 € Lippu.fi.

### LUCIA-KONSERTTI

Pe 9.12. klo 17.30 Halikon kirkko  
Halikon musiikkiyhdistyksen konsertissa mukana muskarilaisia, Helinäiset-kuoro ja Peppi Laine.

### LUCIA-KONSERTTI

Ti 13.12. klo 18 Uskelan kirkko  
Uskelan koulun 3.–6. musiikkiluokkien oppilaat ja 1.–2. musakylpyluokat esiintyvät. Lucia-kulkueen muodostavat 5. musiikkiluokan oppilaat. Vapaa pääsy, ohjelma 12 €.

### SAARA AALTO – ENKELEITÄ

Ke 14.12. klo 19 Uskelan kirkko  
Hienoimpia joululauluja Suomesta ja maailmalta. Konsertissa mukana seurakunnan lapsikuoro Allegro. Jokaisesta ostetusta lipusta lahjoitetaan 50 senttiä Pelastakaa Lapset ry:lle tukemaan sodista kärsiviä lapsia ympäri maailmaa. Liput 33 € Ticketmaster, ovelta 35 €.

### RAKKAIMMAT JOULULAULUNI

To 15.12. klo 18 Perttelin kirkko  
Laulaja Emilia Peikola ja pianisti Jenni Laine esittävät rakkaita klassikoita vuosien takaa sekä uudempaa tuotantoa. Vapaa pääsy.

### MUSIIKKIOPISTON LAULAJAT

To 15.12. klo 19 Salon kirkko

### KAUNEIN JOULU

Pe 16.12. klo 18 Perniön kirkko  
Konsertissa esiintyvät oopperalaulaja Jyrki Anttila, sopraano Anette Raukola ja pianisti Maija Anttila. Liput 28 € Lippu.fi.





**HALIKON JOULU**

La 17.12. klo 19 Halikon kirkko  
Konsertissa esiintyy Halikon Musiikkiyhdistyksen opettajia ja oppilaita. Vapaa pääsy, ohjelma 20 €.

**DIANDRA – KERRAN  
JOULUKUUN AIKAAN**

Ma 19.12. klo 19 Uskelan kirkko  
Joulun taikaa koko perheen konsertissa.  
Liput 39 € Ticketmaster.

**OSUUSPANKIN JOULUKONSERTTI**

Ti 20.12. klo 18 Uskelan kirkko  
OP Lounaismaan asiakkailleen tarjoamassa konsertissa esiintyvät laulaja Maria Lund ja pianisti Jouni Somero.

**MAA ON NIIN KAUNIS**

Pe 23.12. klo 18.30 Suomusjärven kirkko  
Sävetsilta jouluihin: Sanni Orasmaa, piano ja laulu. Vapaa pääsy, ohjelma 10 €.

**GOSPELSALON JOULUKONSERTTI**

Ma 26.12. klo 18 Uskelan kirkko  
Vapaa pääsy, ohjelma 10 €.

**CHRISTIANUS-KUORO  
- JOULU JOKA PÄIVÄ**

Ke 28.12. klo 18 Salon kirkko  
Vapaa pääsy, ohjelma 10 €.

**LUMITURKKIIN PEITTY MAA**

Ke 28.12. klo 18 Perniön kirkko  
Katri Jalonen ja Esa Ylönen.

**HOITURIT-KUORO**

Pe 6.1. klo 18 Halikon kirkko  
Joht. Riitta Helenius. Lukijana ja lausujana Anne Haapala. Vapaa pääsy, ohjelma 5 €.

**TIMANTTEJA HANGELLA**

Pe 6.1. klo 18 Perniön kirkko  
Perniökulttuurisäätiön loppiaiskonsertissa esiintyvät tenori Eero Lasorla, huilisti Silvia Raia ja pianisti Niilo Autio. Liput/ohjelma 15 €.



Salissa harjoitellaan Enkeleitä-laulua Saara Aallon konserttiin. Sonja Määttänen (vas.), Valma Heinä ja Senja Ojennus kertoivat fiilikstään: vähän jännittävää, mutta hienoa!

## Matkalla Enkeleitä-konserttiin

RIITTA KOIVISTO

**J**okaviikkoinen Allegro-kuoron harjoitus alkaa nimenhuudolla ja rennolla käsien kurkotuksella kohti lattiaa. Pian pudotetaan pää roikkumaan kuin kirkonkello, ja niska venyy... Vielä venytetään vähän kaulan sivun lihaksia ja pyöritetään olkapäitä ja käsiä.

Äänet avaa tuttu ”Jouluaamuna aikaisin”, mutta pian paneudutaan Enkeleitä-lauluun, Saara Aallon konsertin nimikko-lauluun.

Aalto on halunnut joulukiertueensa joksikin konserttiin mukaan lapsikuoron, ja Salossa kanttori Lauriina Hurtig lähti Allegron kanssa mukaan. Iso keikka ei ole kuoron ensimmäinen, sillä laulajissa on muutamia, jotka olivat kolme vuotta sitten Salohallissa laulamassa Raskasta joulua.

### Kokeile ja koukutu?

Harjoitusten aikana muutama laulaja ehtii jutella hetken kuorossa laulamisesta ja

tulevasta konsertista.

Valma Heinä oli Allegron mukana jo Raskasta joulua laulamassa. Senja Ojennus ja Sonja Määttänen ovat aloittaneet kuoron tänä syksynä. Senja innostui tulemaan mukaan, kun Lauriina oli käynyt hänen koulussaan esittelykännillä. Sonjalle kävi samoin. Hän kertoo laulaneensa Lauriinalle ”Minun ystäväni on kuin villasukka” ja ajatelleensa kuorosta, että mennään nyt testaamaan.

Aika hiljattain kaikki kolme olivat mukana Halikon kirkon iltamessussa. Ensimmäisessä esiintymisessään Senja ja Sonja tunnustavat vähän jännittäneensä: kuuluuko oma ääni sieltä ja miltä se kuulostaa? Ja entä jos laulaa väärin ja kaikki kuulevat?

Valma kertoo tykkäävänsä laulaa myös yksin, mutta hänestä on kumminkin mukavaa, kun on koko kuoro siinä tukena:

– Se ei ole heti niin, että koko kirkko kuuntelee just sua. Vaan te ootte siinä yhdessä.

Enkeleitä-laulu ei ole helppo, mutta

opetus on tehokasta. Usein laulu kuunnellaan ensin kokonaan ja sitten paneudutaan kertosäkeeseen, jota opetellaan pätkittäin, kaikulauluna, tytöt kertovat. Kun se alkaa mennä, voi laulaa mukana myös itse säkeistössä, kun siltä tuntuu. Paineita ei luoda.

### Parasta on yhteishenki

Kaikki kolme tyttöä ovat yksimielisiä siitä, että kuorossa parasta on yhteishenki. Se, että puhalletaan yhteen hiileen ja kaikki tykkäävät laulaa.

Vaikka Saara Aallon konserttiin osallistuminen aavistuksen jännittääkin, on hienoa päästä laulamaan hänen kanssaan.

– Musta tuntuu, että äiti on vielä enemmän innoissaan tästä laulamisesta kuin mä itse, paljastaa Senja.

Esiintymisistä on aina saanut jonkin pienen kivan jutun kiitokseksi. Halikon kirkon iltamessusta saatiin karkkiaskit, kun laulut menivät niin hyvin. Tällä kertaa keikasta saadaan myös palkkio kuoron virkistyskassaan.



Allegro vilkuttaa terveiset Saara Aallolle. Yhteinen konsertti on Uskelan kirkossa ke 14.12. klo 19.

# Aikuisten toimintaa

**Katso tarkemmat tiedot toiminnasta:**  
[www.salonseurakunta.fi/tapahtumat](http://www.salonseurakunta.fi/tapahtumat)

## KÄSITYÖPIIRIT JA -KERHOT

### KÄSITYÖ- JA Keskustelukerho

Toijan Valopilkussa parillisilla viikoilla tiistaisin klo 13.

### KÄSITYÖPIIRI

Muurlan seurakuntakodissa parillisilla viikoilla torstaisin klo 13.

### KÄSSÄKERHO

Perniön seurakuntatalossa parittomilla viikoilla keskiviikkoisin klo 12.

### SUKKAPIIRI

Salon kirkon sivusalissa keskiviikkoisin klo 10–12. Kudotaan diakoniatyön asiakkaille.

### KANSAINVÄLINEN KÄSITYÖPIIRI

Salo-Uskelan seurakuntatalossa keskiviikkoisin klo 11–14.

### KÄSITYÖPIIRI

Suomusjärven seurakuntakeskuksessa parillisilla viikoilla maanantaisin klo 12.

## RAAMATTU- JA RUKOUSPIIRIT

### NAISTEN RAAMATTUPIIRI

Maanantaisin klo 18.30 Salo-Uskelan seurakuntatalossa.

### RAAMATTU- JA RUKOUSPIIRI

Torstaisin klo 18 Halikon seurakuntatalon alasalissa.

### RAAMATTUPIIRI

Torstaisin parillisilla viikoilla klo 13 Kiikalan seurakuntatalossa.

### RAAMATTUPIIRI

Maanantaisin klo 18.30 Muurlan seurakuntakodissa.

### RAAMATTUPIIRI

Keskiviikkoisin parillisilla viikoilla klo 13 Ollikan seurakuntakodissa.

### RAAMATTUPIIRI

Torstaisin klo 18 Teamsissa; Pekka Airaksinen p. 044 774 5374.

### RAAMATTUPÄIVÄ

To 1.12. klo 18 Ollikan seurakuntakodissa. Johanneksen evankeliumi kaikelle kansalle. Mukana Raamattukouluttaja/evankelista Tomi Stenvall. Liittyy Missioon.

### REKIJOEN RUKOUSPIIRI

Ti 20.12., 17.1. ja 31.1. klo 18.30 Koivusilla, Reväntie 181. Rukousaiheet: pirkko.koivunen@evl.fi tai 044 735 8622.

### YHTEISKRISTILLINEN ILTA

Tiistaisin klo 18.30 Ollikan seurakuntakodissa.

### TOIVOA NAISILLE -PIIRI

To 1.12. klo 18 WhatsAppissa ja ma 9.1. klo 15 Salo-Uskelan seurakuntatalossa. Tiedustelut: Marjut Peltoniemi-Hannila p. 040 847 1998.

## MUITA KERHOJA, PIIREJÄ JA KOKOONTUMISIA

### AAMULENKKI

- Perniön seurakuntatalolta ti 29.11. klo 8.30.
- Suomusjärven seurakuntakeskukselta ke 30.11. klo 9.

### ARVON KAMMARI

Ma 28.11., 12.12., 16.1. ja 30.1. klo 13 Ollikan seurakuntakodissa. Piiri ikäihmisille.

### GOSPEL-LATTAREITA NAISILLE

Tiistaisin 20.12. saakka klo 18 Mahlakankaan seurakuntakodissa. Matalan kynnyksen tanssitreeni, joka sopii kaikille naisille. Hinta 5 €/kerta (3 €/kerta ei työssäkäyvät).

### ELÄKELÄISTEN ILTAPÄIVÄKERHO

Ti 17.1. klo 13 Kiskon seurakuntatalossa.

### HOIVAMUSIIKKIRYHMÄ

Maanantaisin 5.12. asti klo 12.30 Salo-Uskelan seurakuntatalossa. Ryhmä muistisairaille ja heidän läheisilleen.

### ILTARUSKO

Ma 5.12. ja 23.1. klo 13 Särkisalon seurakuntakodissa. Joulukuussa puurojuhla.

### JUMPPARYHMÄT

Vapaaehtoisten ohjaama jumppa ikäihmisille.

- Miesten jumppa perjantaisin klo 9 Salon työväentalolla.
- Naisten jumppa maanantaisin klo 10 Salon työväentalolla.
- Naisten tuolijumppa tiistaisin klo 10 Ollikan seurakuntakodissa.
- Jumpparyhmien joulukahvit to 15.12. klo 10 Salo-Uskelan seurakuntatalossa.

### JUTTUKAMMARI

Keskiviikkoisin klo 15–17 Kirkkokadun diakoniakeskuksessa. Avoin keskusteluryhmä mielenterveyskuntoutujille.

### KIRKKOKADUN OPINTOPIIRI

Ke 30.11. ja 14.12. klo 13 Salo-Uskelan seurakuntatalossa. Kahvit ja alustus aiheesta, lopuksi keskustelua. Marraskuussa Islam; alustus Timo Hukka.

### KONTAKTIPIIRI NÄKÖVAMMAISILLE JA HEIDÄN LÄHEISILLEEN

Ke 18.1. klo 13.30 Halikon seurakuntatalossa.

### KUOROT

Tiedot: [www.salonseurakunta.fi/musiikki](http://www.salonseurakunta.fi/musiikki).

### NAISTEN ILTA

Ma 5.12. klo 18 Perttelin seurakuntatalon Yhteiskammarissa. Vapaaehtoisten luotsaama matalan kynnyksen keskusteluilta.

### PORINAPIIRI

Maanantaisin parillisilla viikoilla klo 10 Kirkkokadun diakoniakeskuksessa. Avoin keskusteluryhmä ajankohtaisista asioista kiinnostuneille.

### SEURAKUNTAPIIRI

To 8.12. klo 10 Kiikalan seurakuntatalossa.

### SISKON KAMARIN Keskustelu- JA ASKARTELUPIIRI

Keskiviikkoisin parittomilla viikoilla klo 12 Ollikan seurakuntakodissa.

### MIESTEN PIIRIT

Työikäisten miesten ja miesten piirien ehtoollishartaus Vaskion kirkossa to 8.12. klo 18. Lähtö Halikon seurakuntatalolta klo 17.30 kimpakyydeillä. Joulupuuro ja kahvit seurakuntakodissa.

### VALOPILKKUILTA

Ti 20.12., 17.1. ja 31.1. klo 18 Valopilkussa Toijassa. Sanaa ja sumppia. Lauletaan viisikielisestä ja virsikirjasta.

### VARTTUNEEN VÄEN KERHO

- Angelniemen seurojentalossa ke 25.1. klo 14. Kyytitarpeet ma mennessä: Tomi Pelkonen, p. 0400 225 633.
- Kiskon seurakuntatalossa ti 13.12. klo 13, puurojuhla.
- Muurlan seurakuntakodissa ke 18.1. klo 13.
- Vaskion seurakuntakodissa ma 23.1. klo 13.

### YSTÄVÄNKAMMARI

Ma 28.11. klo 14 Kuusjoen seurakuntatalossa. Ohjelmallinen kohtaamispaikka ikäihmisille.

### YSTÄVÄPIIRI

Tiistaisin klo 11.30 Perttelin seurakuntatalon kahviossa. Kuljetuksissa yhteys p. 040 849 6720/Sari.

## KOHTAAMISPAIKKOJA

### LÄHETYKSEN KOHTAAMISPAIKKA

Lauantaisin 17.12. saakka klo 11–14 Halikon kotiseutumuseon vieressä, Kirkkorinne 5. Arpoja, kahvia ja pullaa pientä korvausta vastaan. Hartaus kuukauden ensimmäisenä aukiolokertana klo 12. \* Kevätkausi alkaa 14.1.

### OLOHUONE JA KAHVILA ONNELA

Maanantaisin 12.12. saakka klo 12–15 Kiikalan seurakuntatalossa. Vapaaehtoisten ylläpitämä kaikille avoin kohtaamispaikka.

### LÄHETYSKAHVIO KAFFEMUKI

Maanantaisin 5.12. saakka klo 13–15 Salo-Uskelan seurakuntatalossa. Kahvittelua ja seurustelua klo 13, ohjelmaa klo 14. Kahviraha kohdennetaan Salon seurakunnan nimikkolähetysten ja nimikkokohteissa tehtävälle työlle. \* 9.1. Kevätkauden avaus.

# Lapsille ja lapsiperheille

## JOULUARKKI

Lastenhoitoa tarjolla la 17.12. klo 10–13 Salo-Uskelan seurakuntatalon päiväkerhotiloissa. Kesytä joulukiireesi ja tuo lapset hoitoon salaisimpien jouluvalmisteluiden ajaksi. Lapsille riisipuurotarjoilu. Ilmoittautumiset viimeistään 14.12. netissä.

## PERHEIDEN RETKI JOULUNÄYTELMÄÄN

Retki Lohjalle Vivamon Raamattukylään Ihmeellinen ilo -joulunäytelmään su 18.12. Lähtö Salon kirkon edestä klo 11 ja paluu noin klo 17. Hinta 10 €/hlö, sis. bussikuljetuksen, näytelmän ja joulupuuron. Alle 4-v ilmaiseksi. Maksu kerätään käteisellä bussissa, varaa mielellään tasaraha. Ilmoittautumiset netissä viim. 1.12. Lisätietoja: p. 044 027 2219, annukka.saarinen@evl.fi.

## JOULUISTA OHJELMAA

- Lasten joululaulut, katso s. 8.
- Lasten joulukirkko ke 7.12. klo 10 Halikon kirkossa. Mukana kirkonuket Klaara ja Pekka.
- Jouluvaelluksen yleisönäytös su 11.12. klo 17 Halikon seurakuntatalossa, katso s. 12.
- Äitien jouluinen ilta ti 13.12. klo 17.30. Osallistutaan jouluvaellukseen Halikon seurakuntatalossa. Vaelluksen jälkeen glögitarjoilu.
- Jouluinen varttikirkko to 15.12. klo 10 Kiikalan seurakuntatalossa.
- Seurakunnan varhaiskasvatus mukana tekemässä elävää joulukalenteria MLL:n kanssa.

## JOULU SALON LAPSILLE -LAHJAKERÄYS

Salon seurakunnan diakoniatyö, Salon Vilpas koripallo ry, Mannerheimin lastensuojeluliiton Varsinais-Suomen piiri, Perniönseudun Lehti, Salonjokilaakso sekä Salon kaupunki järjestävät yhteistyössä perinteisen joululahjakeräyksen. Lahjatoiveita jaetaan lahjoittajille 30.11. saakka Salon kaupungintalon infosta ja Perniönseudun lehden toimituksesta. Lahja tulee toimittaa paketoimattomana 30.11. mennessä kaupungintalon infon tai 29.11. mennessä Perniönseudun lehden toimitukseen.

## VAUVAPERHEIDEN LEIRI

Leiri alle 2-vuotiaille taaperoille ja heidän läheisilleen 21.–22.1.2023 Naarilan leirikeskuksessa. Musiikkia, taiteilua ja yhdessäoloa pienimpien ehdoilla. Ilmoittautumiset 12.1. mennessä netissä. Lisätietoja p. 044 774 5544, johanna.routasalo@evl.fi.

## KEVÄTKAUDEN MUSKARIT

Kevätkauden muskareihin ilmoittautuminen on meneillään. Muskareita ohjaa Hanna-Leena Suominen. Tiedot muskareista ja ilmoittautuminen: [www.salonseurakunta.fi/musiikki/musiikkileikkikoulu](http://www.salonseurakunta.fi/musiikki/musiikkileikkikoulu).

## MUUTA TOIMINTAA

### KERHOJA PERHEILLE

Perhekerhoja Halikossa, Kiikalassa, Kuusjoella, Perttelissä, Salon keskustassa ja Särkisalossa. Iltaperhekerhoja Halikossa, Perniössä, Salon

keskustassa, Suomusjärvellä ja Särkisalossa. Lisäksi Halikossa vauvakerho.

### PYHÄKOULUT JA KIRJEPYHÄKOULU

- Pyhäkoulu ti 13.12. klo 17.30 Angelniemen seurojentalolla. Mukaan voi tulla perheen voimin tai lapset itseksien (4-vuotiaasta ylöspäin). Ilmoittautuminen netissä.
- Kirjepyhäkoulu: Päkän posti noin 3–5-vuotiaille ja Tutkimuspartion seikkailut noin 6–9-vuotiaille. Liity mukaan ilmoittautumalla netissä.

### LAPSIPERHEIDEN AVANTOSAUNA

Kylmäuintia lasten ehdoilla ti 29.11., 13.12., 10.1. ja 24.1. klo 17–19 Naarilan leirikeskuksessa. Sauna on lämmin, löylyt sopivat ja vesi virkistävää. Lisätietoja antaa Anne-Maarit Pesola p. 044 774 5341.

### KATSO LISÄÄ

[www.salonseurakunta.fi](http://www.salonseurakunta.fi) > Tule mukaan > Lapsille ja lapsiperheille  
Facebook: Salon seurakunta lapset ja perheet  
Instagram: salonseurakuntalapsetjaperheet

**Lasten-kirkko**

Löydätkö kaikki neljä adventtikynttilää?

Ratkaise kuva-arvoitus. Mikä tuttu laulu?  
**TUIKI, TUIKI,**

Ratkaise kuva-arvoitus. Mikä joululaulu?  
**ON RAKENNETTU, JOULU ON JO OVELLA.**

Päkän toinen sukka on hukassa. Löydätkö sen?

Ratkaise kuva-arvoitus. Miten jouluvirsi alkaa?  
**TAIVAAN LAUSUI NÄIN.**

Kuinka monta pyöreää asiaa näet sivulla?

Löydätkö kuvasta tonttulakin?

**LASTEN JOULURADIO**

Seuraa Susi Sileän ja Päkän jouluvalmisteluita [Lastenkirkko.fi](http://Lastenkirkko.fi) adventtikalenterista 27.11. alkaen.

## MUSIIKITILAISUUKSIA

### JOULUINEN VIRSI-ILTAPÄIVÄ

Halikon eläkeliiton ja karjalaisten järjestämä tilaisuus ke 30.11. klo 13 Halikon seurakuntatalossa. Hoivamusikko Terhi laulattaa jouluisia virsiä ja lauluja. Kahvitarjoilu.

### ILON JA VALON ILTA

Su 4.12. klo 18 Vaskion kirkossa. Musaryhmä esittää lauluja teemalla "Mikä on se valtakunta?" Laulujen välissä lyhyitä puheenvuoroja. Iltatee Vaskion seurakuntakodissa.

### SUOMALAISEN MUSIIKIN KONSERTTI

Pekka Laakso esiintyy suomalaisen musiikin päivänä to 8.12. klo 18 Perniön kirkossa.

### JOULULAULATTAAKO?

Tule laulamaan yhdessä joululauluja to 1.12., 8.12. ja 15.12. klo 17 Kiikalan seurakuntatalolle. Tervetuloa silloin kun laulattaa! Laulattamassa kanttori Maria Sirén.

### JOULULAULAJAISET

Ke 21.12. klo 18 Suomusjärven seurakuntakeskuksessa. Mukana Suomusjärven kirkkokuoro ja Kiikalan Joulukuoro.

PIXABAY



## JOULUJUHLIA

### HALIKON SEURAKUNTATALOSSA

Varttuneen väen ohjelmallinen joululounas to 8.12. klo 12. Ilmoittautuminen viim. 1.12. diakoniatoimistoon ma-to klo 10-12 p. 044 774 5216. Myös ruoka-allergiatiedot. Juhlaan mahtuu 100 ensimmäiseksi ilmoittautunutta Halikossa ennen asunutta tai tällä hetkellä asuvaa ikäihmistä.

### KISKON SEURAKUNTATALOSSA

Varttuneen väen iltapäiväkerhon puurojuhla ti 13.12. klo 13.

### KUUSJOEN SEURAKUNTATALOSSA

Seurakuntaväen joulujuhla pe 9.12. klo 12.

### MUURLAN SEURAKUNTAKODISSA

Varttuneen väen joulujuhla ke 7.12. klo 13.

### PERNIÖN SEURAKUNTATALOSSA

Seurakuntaväen joulujuhla to 15.12. klo 12. Joululounas 15 €. Ilmoittautumiset 5.12. mennessä ma-to klo 10-12 p. 044 774 5216.

### PERTTELIN SEURAKUNTATALOSSA

Joulujuhla yhdessä Eläkeliiton Perttelin yhdistyksen kanssa ke 14.12. klo 12.

### SUOMUSJÄRVEN SEURAKUNTAKESKUKSESSA

Seurakuntaväen joulujuhla to 15.12. klo 13. Kuljetus Rekijoki klo 12.30 ja Kiikalan seurakuntatalo klo 12.40. Ilmoittautumiset kuljetukseen viim. 8.12. p. 050 381 1717 tai laura.masih@evl.fi.

### SÄRKISALON SEURAKUNTAKODISSA

Iltaruskon puurojuhla ma 5.12. klo 13.

## YHTEISESSÄ PÖYDÄSSÄ

Diakonian maksuttomat ruokailut:

### HALIKON SEURAKUNTATALOSSA

To 26.1. klo 12. Vapaaehtoinen ruokailumaksu Yhteisvastuulle. Maksuton bussikuljetus Salon kirkon edestä klo 11.30.



Kaikenikäisille sopiva jouluvaellus su 11.12. klo 17 Halikon seurakuntatalossa, sisäänkäynti takapihan ovesta. Jouluvaelluksessa kuljetaan musiikin siivittämänä sisätiloissa kohti joulun suurta salaisuutta. Kierros kestää noin 25 min ja soveltuu kaikenikäisille. Jouluvaelluksen jälkeen kynttiläkulkue Halikon kirkkoon klo 18 alkavaan iltaehtooliseen. Oman lyhdyn voi ottaa mukaan.

## Nuorten Adventtileiri

10.-11.12. Naarilan leirikeskuksessa. Adventti tarkoittaa Herran saapumisen odottamista. Leirillä pohdimme erilaisia odotuksia. Mitä sinä odotat? Mitä toiset odottavat sinulta? Mitä Jumala odottaa sinulta? Lisäksi leiriin kuuluu luonnollisesti yhdessäoloa, hyvää ruokaa, ulkoilua, saunomista,

pelailua ja yhteistä rukousta. Lähtö bussilla Salon kirkon edestä (Kirkkokatu 7) 10.12. klo 10 ja paluu samaan paikkaan 11.12. klo 13.30. Leiri maksaa 10 €. Leirillä mukana nuorisotyön ohjaajat Simppa ja Rulle sekä Lasse-pappi. Ilmoittaudu viim. 4.12. [www.salonseurakunta.fi/tapahtumat](http://www.salonseurakunta.fi/tapahtumat).

## Huoltajien ja kummien riparipäivä

Kutsumme vuonna 2023 riparille osallistuvien nuorien huoltajia ja kummeja viettämään leiripäivää su 15.1. Kesä-Angelan leirikeskukseseen. Päivä alkaa klo 10 ja loppuu n. klo 15. Päivän aikana tehdään samanlaisia juttuja, mitä riparillakin tehdään. Tutustutaan toisiimme, lauletaan, leikitään ja vietetään hartautta. Jaamme yhdessä rippikoulumuistoja ja pohdimme,

miltä rippikouluikäisen nuoren elämä näyttää tänä päivänä huoltajien ja kummien näkökulmasta. Mukana seurakunnan työntekijöitä eri työaloilta. Päivän päätteeksi sauna lämpää halukkaille. Päivän aikana tarjoamme lounaan ja kahvit. Tarvittaessa järjestämme kimpakyytejä. Ilmoittaudu mukaan seurakunnan nettisivujen kautta.

## Ekumeeninen hartaus rukousviikolla

Kristittyjen ykseyden ekumeenista rukousviikkoa vietetään 18.-25. tammiukuuta. Salossa pidetään ekumeeninen hartaus to 19.1. klo 18 Helluntaiseura-

kunnassa, Mököistenkatu 18. Mukana ovat Salon eri kristilliset kirkot ja yhteisöt.



## Kirjan julkaisutilaisuus

Johannes Alarannan kirjan "Martta ja Maria" julkaisutilaisuus pidetään la 17.12. klo 18 Perniön kirkossa. Tilaisuudessa on paljon musiikkia, mukana mm. Siiri Nordin. Kirja kertoo sodan särkemästä miehestä Juhosta, kahdesta naisesta Martasta ja Mariasta ja pienestä pojasta. Sodan varjo on langennut kaiken ylle, mutta toisaalta on halua katsoa eteenpäin. Rankoista muistoista ei silti pääse helpolla eroon. Romaani on ennen muuta tarina rakkaudesta ja sen voimasta, Johannes kertoo.



### MAHLAKANKAREEN SEURAKUNTAKODISSA

To 15.12. klo 12. Vapaaehtoinen maksu yhteisvastuukeräykselle. Maksuton bussikuljetus Salon kirkon edestä klo 11.30.

### PERNIÖN SEURAKUNTATALOSSA

To 1.12. ja 12.1. klo 12. Vapaaehtoinen maksu. Joulukuussa lounasvieras Riitta Helenius laulattamassa.

### PERTTELIN SEURAKUNTATALOSSA

Pe 16.12. ja 20.1. klo 12. Vapaaehtoinen maksu yhteisvastuukeräykselle. Erytysruokavaliot ja kyselyt p. 044 774 5331/Raisa.

### SUOMUSJÄRVEN SEURAKUNTAKESKUKSESSA

To 1.12. klo 12. Erytysruokavaliot viim. ma 28.11. p. 044 774 5331/Raisa.

### SEURAKUNTAILOJA

PYHIINVAELLUS RAAMATUN MAIHIN Ke 7.12. klo 18 Salon kirkossa. Valokuvia Israelista, Jordaniasta ja Kreikasta. Mukana Erkki Kiiski, Pirkko Koivunen ja Pekka Airaksinen.

### SEURAKUNTAILTA

Vaskion seurakuntakodissa to 19.1. klo 18. Mukana pastori Aki Toivoniemi & kitara. Kolehti ja arpajaiset lähetystyön hyväksi.



# Vihille ennen vuoden vaihtumista

Halikon kirkossa järjestetään pe 30.12. klo 16–22 vihkiyö, jossa voi solmia avioliiton tai pyytää siunausta maistraatissa solmitulle. Siellä voi myös juhlistaa kiitos- ja rukoushetkellä vihkimisen vuosipäivää tai liiton täysiä kymmeniä.

Kirkkoon voi tulla kahdestaan tai

ottaa mukaan sukua ja ystäviä. Tarvittaessa kaksi todistajaa järjestävät henkilökunnasta. Pappi käy parin kanssa lyhyen keskustelun ennen vihkimistä. Kanttorit soittavat urkuparvelta häämarseja, virsiä ja lauluja toiveiden mukaan. Avioliiton esteiden tutkinta tulee hoitaa vähintään seitsemän päi-

vää ennen vihkimistä. Kirkollinen vihkiminen edellyttää myös, että rippikoulu on käyty.

Vihkiyöhön ei tarvitse ilmoittautua etukäteen, mutta jos vihkimisen haluaa tiettyyn kellonaikaan, vapaita aikoja voi tiedustella puhelimitse 02 774 5206 tai sähköpostitse salonseurakunta@evl.fi.

UNSPASH

## Retriittejä keväällä

### HILJAISUUDEN TAIDERETRIITTI

21.–23.4.2023 Naarilan leirikokouksessa. Mukana Anne Niemi, Henna Seppälä ja Liisi Kärkkäinen. Ilmoittautumiset ja tiedustelut joulukuun alusta alkaen: Liisi Kärkkäinen, p. 044 774 5266. Mukaan mahtuu 18 osallistujaa.

### PÄÄSIÄISRETRIITTI

Rymättylän Tammilehdossa 6.–9.4.2023. Ohjaajina pastorit Timo Viitanen ja Taneli Ala-Opas. Järj. Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän retriittityö. Salolaiset osallistuvat samalla edullisemmalla hinnalla kuin turkulaisetkin. Ilmoittautuminen ja lisätietoja: [www.turunseurakunnat.fi](http://www.turunseurakunnat.fi) > Tutki uskoa > Retriitit

SEURAKUNNAN VIESTINTÄ



### RUSKARETKI SYYSKUUSSA

Paimion ja Salon seurakunta järjestävät yhdessä ruskaretken Lappiin 2.–9.9.2023. Retki suuntautuu Pyhäntunturin maisemiin, kortteerina Kairosmaja. Ohjelmassa päivittäin sään salliessa erimittaisia ja vaatimustasoltaan vaihtelevia vaelluksia. Päivämatkat 8–14 km, mutta myös mahdollisuus lyhyempiin. Huonolla säällä bussiretkiä lähiseudun kohteisiin. Päivän matkojen jälkeen odottavat saunat ja Kairosmajan makoiset ruoat. Iltaisin voi halutessaan osallistua Kairosmajan ohjelmaan, kuten hartauksiin ja musiikkilaisuuksiin. Matkanjohtajana Paimion kirkkoherra Miika Rosendahl ja mukana on myös työntekijä Salon seurakunnasta.

Hinta kahden hengen huoneessa 800/830/850 €/hlö (osassa huoneita oma WC ja suihku). 0–3-vuotiaat ilmaiseksi, 3–12-vuotiaat -350 € ja 13–17-vuotiaat -150 € em. hinnoista. Tällöin majoitus mahdollisesti lisävuoteessa/kerrossängyn ylävuoteella. Lisämaksu yhden hengen huoneesta +140 €. Lisävuodemahdollisuuksista kysy matkanjohtaja Miikalta. Hintaan sisältyy bussimatka Paimiosta/Salosta Kairosmajalle, kuljetukset perillä, opastetut päivävaellukset, majoitus linavaatteineen, saunat, aamiainen, retkievää ja päivällinen Kairosmajalla. Bussimatkan ateriat sekä Kairosmajan lounaat ja maksulliset konsertit eivät sisälly hintaan.

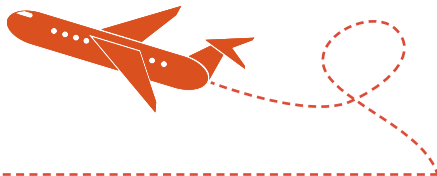
Paikkoja rajoitetusti ja ne täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä. Ilmoittautuminen netissä [www.paimionseurakunta.fi/tule-mukaan/retket-ja-matkat](http://www.paimionseurakunta.fi/tule-mukaan/retket-ja-matkat) tai sähköpostitse Miikalle. Lisätietoja: p. 044 7373 510, miika.rosendahl@evl.fi.

### RETKI VIVAMOON

Varsinais-Suomen Pipliaseura järjestää retken Lohjan Vivamoon la 17.12. katsomaan joulunäytelmää Ihmeellinen ilo. Näytelmä kestää reilun tunnin ja se esitetään ulkona. Lähtö Salosta Piihovin pihasta klo 10. Hinta 40 €, lapsilta 20 € (sis. lounas, esitys, kahvit). Ilmoittautuminen 6.12. mennessä: Pirkko Leiniö, p. 050 512 3250, tai daniel.rasanen@evl.fi.

### HENGELLISTÄ MATKAKUMPPANUUTTA

Kaipaatko hetken hiljaisuutta arjen keskellä, elämän kysymysten jakamista toisten kanssa, rohkaisua kristittyinä elämiseen? Hengellisen matkakumppanuuden ryhmä tarjoaa seitsemän pysäkin matkan keväällä 2023. Ryhmä kokoontuu sopimuksen mukaan torstaisin klo 17.30–19.30 seitsemän kertaa 12.1. alkaen Salo-Uskelan seurakuntatalon kappelissa, Torikatu 6. Ohjaajana on pastori Tarja Laurila, vierailijana Matleena Pinola. Lisätietoja antaa Tarja Laurila, p. 044 335 9165, laurila.tarja2@gmail.com, jolle myös ilmoittaudutaan joulukuun aikana. Ryhmän enimmäiskoko 8 henkilöä.



## Ystävyys lämmitti Tarvastussa

TARJA LAURILA

**S**alon seurakunnan syksyisellä Viron-matkalla käytiin myös Halikon alueen ystävyysseurakunnassa Tarvastussa. Kirkkoherra Elve Benderin johdolla ja Tarja Laurilan avustamana vietettiin uskonpuhdistuksen muistopäivän messua kirkkosalissa. Tunnelma oli lämmin, vaikka hengitys höyrysi virolaisia ja suomalaisia virsiä veisatessa. Pian Tarvastun kirkkoväki siirtyikin viettämään jokasunnuntaista jumalanpalvelusta kirkon sivusaliin, jossa on pönttöuuni.

Tarvastu on 3 000 asukkaan maalaisyhteisö Viljandimaalla. Työikäisistä moni käy töissä Tartossa tai Tallinnassa. Kirkon jäsenmaksun maksaneita tilastoituja seurakuntalaisia on n. 70. Kastettuja ja rippikoulun käyneitä on toki paikkakunnalla enemmän, ja esimerkiksi joulun ajan tilaisuudet ovat suosittuja.

Puolen vuosisataa Neuvostoliiton vallan alla sai aikaan, että Viro luokitellaan nykyisin maailman maallistuneimmaksi maaksi. Tarvastulaisten onkin vaikea ymmärtää sitä, että Salon seurakunnassa on erikseen ystävyysseurakuntatyö ja lähestyminen. Virossa se on sama asia.

Seurakunnan ajankohtainen huoli on kirkon asehuone, josta myrsky on repinyt peltikaton. Yli puolet kustannusarviosta on jo koossa. Puuttuvan osan Salo maksaa avustuksena joulukuun aikana.

Tarvastun seurakunnalla on pitkät perinteet, sillä kymmenen vuoden kuluttua vietetään sen 800-vuotisjuhlaa. Nykyisen kirkon valmistumisesta tulee puolestaan ensi vuonna 130 vuotta. Juhlaa vietetään kesäkuun lopulla ja silloin on Salosta luvassa ystävyysseurakuntamatka Tarvastuun.

Salon muut ystävyysseurakunnat Virossa ovat Harju-Jaan, Järva-Madise ja Elva. Elvaan ja Tarton seudulle on tulossa matka 17.–19.3.2023 (Salon seurakunta/Matkat ja retket).

### Sauella satsataan kasvuun

Sauen seurakunta on syntynyt lähetystyön tuloksena ja satsaa nyt seinien sijaan



Jumalanpalveluksessa Tarvastussa.

uusien ihmisten tavoittamiseen ja hengelliseen kasvuun.

Muutamia vuosia vireillä ollut kirkkohanke kaatui Ukrainan sodan aiheuttaman rakennuskustannusten nousun vuoksi. Salon seurakunnalle on palautettu Koskisen rahastosta saatu rakennusavustus vähennettynä arkkitehtityön ja muun suunnittelun sekä tontin maaperän tutkimuksen aiheuttamilla kuluilla.

Hyvä uutinen on se, että seurakunnan jumalanpalvelukset vietetään nyt Sauen uuden päiväkeskuksen tilavassa ja valoisassa salissa. Seurakuntaan on liittynyt lapsiperheitä, ja kerran kuukaudessa on perhekirko.

Seurakunnalla on myös "kirkkotupa", jossa raamattupiiri, suomen kielen ryhmä ja kuoro kokoontuvat. Ja jossa pian aloitetaan lasten toimintaa, kunhan Salosta

luvut taittavat pöydät ehtivät paikalle. Tallinnan kupeessa sijaitseva Saue on kasvava kunta, jossa on paljon lapsia ja nuoria.

Sauella, kuten muuallakin Virossa, vapaaehtoiset kantavat suurta vastuuta seurakunnan toiminnasta ja hallinnosta. Ainoa palkattu työntekijä on Salon nimikkolähetti Anna Makeev, joka toimii laajemminkin Viron kirkossa musiikki- ja

**SALON<sup>+</sup>  
SEURAKUNTA**

Torikatu 6, 24100 Salo  
salonseurakunta@evl.fi  
www.salonseurakunta.fi

Kirkkoherra Timo Hukka  
0400 784 322  
timo.hukka@evl.fi

### SEURAKUNTATOIMISTO

Torikatu 6, puh. 02 774 5206  
avoinna ma–to klo 9–13, pe suljettu  
salonseurakunta@evl.fi

Kirkollisten toimitusten (kaste, vihkiminen, hautaus) ja tilojen varaaminen.

### VIRKATODISTUKSET JA SUKUSELVITYKSET

Porin aluekeskusrekisteri  
arkisin klo 9–15  
puh. 044 730 9605  
porinaluekeskusrekisteri@evl.fi

Salon toimipiste:  
Vaskiontie 31, Halikko

Todistus sukututkimusta varten  
sähköpostilla: salonseurakunta@evl.fi

### TALOUSTOIMISTO

Torikatu 6, toinen kerros  
ma–to klo 9–13, pe suljettu  
puh. 02 774 5200  
hauta-asiat 02 774 5209  
(hautapaikat, hautojen hoito)  
taloustoimisto.salo@evl.fi

Toimistopäällikkö  
Leena-Maija Rantala  
044 774 5301  
leena-maija.k.rantala@evl.fi

Kiinteistöpäällikkö  
Kai Fagerström  
044 774 5333  
kai.fagerstrom@evl.fi

### Hautatoimen päällikkö

Markku Johansson  
044 774 5285  
markku.johansson@evl.fi

### DIAKONIA

#### Yhteydenotot diakoniatyöhön:

ma–to klo 10–12  
puh. 044 774 5216  
diakoniatuimisto.salo@evl.fi  
Yhteydenottoyöynnön voi jättää myös tekstiviestillä, vastaajaan tai sähköpostiin.



Tarvastun kirkon alttari.



Matkalaisia ja Sauen seurakuntalaisia Sauen kaupungin uudessa päiväkeskuksessa. Juha Väliaho kertoo seurakunnan toiminnasta. Tässä salissa pidetään jumalanpalvelukset.

sukukansatyössä sekä ukrainalaisten pakolaisten parissa. Lähetystyöntekijät Anu (70) ja Juha (75) Väliaho ovat eläkkeellä, mutta vastaavat toistaiseksi vapaaehtoisina raamattuopetuksesta ja jumalanpalveluksista.

Saue on solmimassa ystävyysseurakuntasuhteen Rovaniemen kanssa. Seurakunnan kehittämisen kannalta on haasteena löytää jatkossa varat täys- tai osa-aikaisen papin palkkaamiseen. Virossa kirkon palkat ovat niin pienet, että papeilla on yleensä toinen tai kolmaskin työ.

# Selittämättömiä ilmiöitä

## Kaikki rukousta?

TIMO VIITANEN

Kirkonmenoissa tapahtuu paljon ja kaikenlaista. Mitä seurakuntalainen, kristitty kirkonpenkissä tekee? Kuuntelee, kun luetaan Raamattua. Rukoilee, joskus pyytää, joskus kiittää ja ylistääkin. Laulaa. Antaa rahaa kolehtiin. Ja jossain vaiheessa nousee sieltä penkistä osallistuakseen ehtoollisenviettoon. Listaa voisi tarkentaa, jaotelusta tehdä aina vain hienosyisempää.

Niin voisi tehdä.

Vaan entäpä, jos lähtisit täysin vastakkaiseen suuntaan? Jos koko messu olisi sinulle yhtä ainoaa rukousta? Jos messusta lähtiessäsi havaitsisit juuri rukoilleesi tunnin tai puolitoista? Mitä se voisi tarkoittaa?

Se voisi tarkoittaa vaikkapa sitä, että kuuntelet raamatunlukua rukoillen. Mitä tämän päivän Sana voi minulle antaa? Miten se voi synnyttää minussa elävää, toimivaa rakkautta Jumalaan ja lähimmäiseen? Miten päivän lukukappaleet liittävätkin minut (ja meidät, koko seurakunnan) Pelastuksen tarinaan?

Se voi tarkoittaa myös sitä, että kuuntelet virsiä uudella korvalla. Mikä niissä ylistää Jumalaa? Mikä opettaa kristillistä elämänsäntettä, mikä lähimmäisenrakkautta, mikä kärsivällisyyttä, mikä armollisuutta, mikä nöyryyttä elämän suuren mysteerin edessä? Mihin virsi-

runoilijan rukoukseen voin liittyä? Myös kolehtiin osallistuminen voi olla rukousta. Se voi olla pyyntö sen lähimmäisen puolesta, jonka hätää juuri sen sunnuntain rahankeräys on tarkoitettu lievittämään. Se voi olla pyyntö saada osallistua Jumalan hyvään työhön tässä maailmassa. Se voi olla kiitos niistä lahjoista, jotka Jumala on minulle antanut.

Entä milloin olet viettänyt ehtoollista rukoillen? Siis osallistuen sydämessäsi siihen pelastuksen kertomukseen, joka papin lausumin sanoin rukoillaan joka kerta ehtoollista vietettäessä? Entä oletko tullut ehtoollispöytään rukoillen (pyytäen, toivoen, kaivaten...), että Herrasi ja Vapahtajasi kohtaaminen saisi muuttaa jotakin elämässäsi entistä paremmaksi? Ja kenties, jos niikseen on, kautta-

si toisten ihmisten elämässä? Tai rukoillen vierelläsi polvistuvien ihmisten, siskojen ja veljien, puolesta? Tai niiden puolesta, joita et vierelläsi näe?

Kysymyksiä on pitkä lista. Niistä yksikään ei ole vaatimus. Väsyneeltä ei vaadita vielä yhtä lisäsuoritusta. Rukous ei ole Jumalan armon ja siunauksen edellytys. Oikeanlainen hengellinen tunnekokemus ei tee sinusta parempaa eikä huonompaa ihmistä tai kristittyä. Mutta jos olet koskaan kysellyt, mikä merkitys tällä kaikella viikko viikon jälkeen toistuvalla toiminnalla on, voi rukouksen suunnasta löytyä yllättäviä vastauksia. Eikä kaikki rukous ole sanallista: kyse on asenteesta tai mielentilasta. Avoin sydän saa vastauksia. Avattuun suuhun on helpompi lusikoida ruokaa.

PIXABAY



### PERHEIASIAIN NEUVOTTELUKESKUS

Kauppakeskus Plaza,  
Vilhonkatu 8, kolmas kerros  
ajanvaraus ti ja to klo 12–13  
puh. 044 774 5217  
perheneuvonta.salo@evl.fi

### VAPAAEHTOISTYÖ

Koordinaattorina  
diakoni Sanna Saramo  
puh. 044 774 5296  
Tehtäviä tarjolla verkkosivustolla  
vapaaehtoistyö.fi/salo.

### SEURAKUNTA SOMESSA



6/2022

**Julkaisija**

Salon seurakunta  
Torikatu 6, 24100 Salo  
www.salonseurakunta.fi

**Toimitus**

**Päätoimittaja** Timo Hukka  
p. 0400 784 322  
timo.hukka@evl.fi

**Toimitussihteeri**

Marja Roiko  
p. 044 774 5305  
marja.roiko@evl.fi

SANOMAT  
**Seurakunta**

**Sivunvalmistus**

Salon Seudun Sanomat Oy  
Ari Hakulinen

**Jakelu** Varsinais-Suomen  
Tietojakelu Oy ja Posti Oyj

**Paino**

Salon Lehtitehdas,  
Salo 2022

**Painos** 26 552 kpl

# Joulunajan jumalanpalveluksia aatosta loppiaiseen



## JOULUAATTO 24.12.

### AATTOHARTAUS KLO 13

- Helisnummen kappelissa

### AATTOHARTAUS KLO 14

- Halikon kirkossa
- Kiskon kirkossa
- Kuusjoen kirkossa
- Suomensjärven kirkossa
- Teijon kirkossa
- Vaskion kirkossa

### AATTOHARTAUS KLO 15

- Helisnummen kappelissa
- Isokylän (Emäkirkon) hautausmaalla
- Perttelin kirkossa
- Särkisalon kirkossa
- Uskelan kirkossa

### AATTOHARTAUS KLO 16

- Angelnien kirkossa
- Halikon kirkossa
- Kiikalan kirkossa
- Muurlan kirkossa
- Perniön kirkossa
- Salon hautausmaan kappelissa

### JOULUYÖN MESSU

- Uskelan kirkossa klo 22
- Perniön kirkossa klo 23

## JOULUPÄIVÄ 25.12.

### JOULUKIRKKO KLO 8

- Kiskon kirkossa
- Perttelin kirkossa
- Suomensjärven kirkossa
- Särkisalon kirkossa
- Yliskylän kirkossa

### JOULUKIRKKO KLO 9

- Salon kirkossa

### JOULUKIRKKO KLO 10

- Halikon kirkossa
- Kiikalan kirkossa
- Kuusjoen kirkossa
- Muurlan kirkossa

### JOULUKIRKKO KLO 11

- Kosken kartanon kirkossa

### ILTAMESSU KLO 18

- Bergvikin kappelissa

### CHRISTMAS DAY EUCHARIST

at Salo Church at 11:00

### WEIHNACHTSGOTTESDIENST AUF DEUTSCH

in der Kapelle des Salo-Uskela Gemeindezentrums  
am 12 Uhr. Anschliessend Kirchenkaffee am 11 Uhr.

### JULDAGENS SVENSKA GUDSTJÄNST

i Halikko kyrka kl 15

## TAPANINPÄIVÄ 26.12.

- Messu Uskelan kirkossa klo 10
- Kauneimmat joululaulut -jumalanpalvelus Teijon kirkossa klo 18

## VIATTOMIEN LASTEN PÄIVÄ 28.12.

- Enkelikirkko Kiikalan kirkossa klo 18

## UUDENVUODENAATTO 31.12.

- Hartaus Suomensjärven kirkossa klo 17

## UUDENVUODENPÄIVÄ 1.1.

- Messu Halikon kirkossa klo 10
- Messu Salon kirkossa klo 17

## LOPPIAINEN 6.1.

- Messu Kiskon kirkossa klo 13
- Messu Marttilan kirkossa klo 10, kirkokahvit. Bussikuljetus: Salon kirkko klo 9 (Kirkkokatu 7)–Turuntie–Mariankatu–Halikontie–klo 9.10 Halikon seurakuntatalo (Vaskiontie 31)–Vaskiontie–klo 9.20 Vaskion Sale (Säästäjäntie 1)–Salontie–Härkätie. Bussiin voi tulla matkan varrelta. Messu on myös nähtävillä seurakunnan YouTube-kanavalla.
- Messu Perttelin kirkossa klo 17
- Iltamessu Salon kirkossa klo 17
- Messu Särkisalon kirkossa klo 13